GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA VOIE.) AL VIII-LEA.

Nro 38. *Brashov, 10. Maiu.* 1845.

Gazeta de Transilvania ese de dóu orĭ ši Fóiea odatŭ ne septĭmănŭ. Preţul lor este ne anul întreg 8 fiorinĭ (24 dózecheri) ăn afară ši 7 fiorinĭ arginţ ăn Brashov.
Prenumeraţia se face ăn Brashov la Redakţie saŭ la Editorul, iar ăn afară ne la c. k. poşte, kum ši la DDnii prietenĭ korespondenţĭ aĭ noştrĭ; ăn Bukureşci la D. librar I. Romanov et Komp.

ARTIKOL ÎNCEPĂTORIŬ.

Despre kotercheĭle transilvane.

De kând publichitatea leaŭ ši ăn patria noastrŭ nașĭ maĭ repezĭ ši maĭ întinșĭ, chitirĭm ši asupra kotercheĭlor maĭ multe desbatерĭ ši părerĭ eșite din osebite kondeie. Într'aceștea nóu ne fac îndemănŭ a deskide operatul sistematichel deputaţiĭ kotercheale orănduite înkŭ de dieta dela a. 1792 ši tipărit la a. 1795 sub titlul: Opinio Deputationis regnicolaris systematicae in cameralibus et commercialibus ordinatae circa promotionem agriculturae, manufacturarum, commerciique transylvanici deprompta, (in folio). Întoarcher feţe, chitim ši ne mirăm: înainte kă 50 ši maĭ bine de anĭ alemnii bărbaţĭ aĭ patriei noastre kăutaşeaŭ stareа agrikulturei a mănufăturilor ši a kotercheilor nostre mult maĭ bine ši mult maĭ kă amăruntul de kăt cheĭ maĭ multĭ din publichiștĭ noștrĭ cheĭ sfătoșĭ de astăzĭ. Cheltuine pentru noĭ ši pentru negustorĭ noștrĭ, karĭ dănŭ anĭ 50 ne kăutaşet patria maĭ rău de kăt acheĭ bătrânĭ!

Lucrata deputaţie sistematikă din anĭ 58 atinșĭ înșĭ întocmĭ operatul în 4 kapite, cherchetă adekă: 1) krăfele produkte patrale din patrie; 2) fabrikatele ši manufăturile; 3) kotercheĭle ši întreprinderile acheleiași; 4) înlesnirea kotercheilor prin drumurĭ maĭ bune ši prin plătire. Din acestea fiene ĭertat a scoate achĭ kâteva ideĭ ši opinii ale acheleiași deputaţiĭ dedusе la kapul 3-lea ši 4-lea asupra kotercheilor.

Marele princhipat al Transilvaniei în privinţă kătre vechinele ţărĭ este așezat astfelĭŭ, în kăt orĭ ši kă ce felĭŭ de negoţŭ foarte kă greŭ va patea înainta, dakă încherkările ši speculaţiile particularilor nu vor da de toate patichoasele înlesnirĭ din partea Statului. Kă toate acestea dakă neam nemulţumi noĭ kă akkratezĭ toate trebuinţele noastre domestiche ši patriotiche, ne kare pănă akuma ni le koperim kă produkte ši fabrikate din ţărĭ streine; dakă am fi kă toată larga aminte la neajunsurile ši trebuinţele ţărilor învechinate ši produktele noastre ne kare prea a le scoate în-tr'aколо, leam întokmi ši leam dirigе dăn gustul lor: atunchĭ de ši nu ni s'ar face kale largă, ka provinciilor așezate dela patră spre a patea unĭrta negustorie kă tot înlesnirea, neapărăt kând dustul îndemănări ka nu numaĭ cu nu puţinĭm, chi cu tragem ši oarecharе bogaţiĭ în patrie. Kă kât este kantă kotercheĭl neste tot se poartă în untrul ţărĭ ši în afară ši iarăș kantă kotercheĭl noate fi aktiv (de esito) ši pasiv (de konsumo) la kare maĭ adăugăm ši kotercheĭl de transito. Kotercheĭl din untrul kareле bine, kumpără ši treche produktele patrale ši mănufăturile tot numaĭ între hotarele patriei dela un lok la altul, este cel maĭ folositorĭŭ; pentru kă prin aceasta chirkulareа banilor se înlesnește ši înaintează, industria se deșteaptă ši se înkoardă ši în cele maĭ depărtate lokurĭ ale patriei bine în kombinaţie unul kă altul, iar patria ne toată întămplareа kâștigă. Kă totul altă patră are kotercheĭl în afară bine se chere, ka să fim kă chea maĭ mare larе aminte la stareа aktivă ši pasivă (kâștigătoare ši pagubitoare). Mărfile strâine plătite kă banĭ patriei ši trekute înkoace, not adeche strikare ţărĭ; dechĭ interesul eĭ chere, ka cu bine kât se poate maĭ multe mărfĭ din patria noastră, ka cu tragem banĭ streinĭ înkoace, în kât la chea maĭ slabă întămplare kotercheĭl aktiv kă chel pasiv cu stea tot ne o kumpănă, ka nu kumva patria prin întinsa skumpere de banĭ în afară kă vreme cu ajungă la sumchea chea maĭ de ne urmă. Încă durere, kă privind noĭ la bilanţul kotercheĭlor nostre, în afară nu prea pasiv pentru patria noastră. Bilanţul lămurit dela tote marginile ţărĭ nu putem arăta, din prichină kă vămile dintre Transilvania ši Bugaria se afla rădikate; putem încă kumpăni starea kotercheĭlor atât kă provinchiile austriache crezitare, kât ši kă chele romănești ši kă Turchia. Spre skopul acesta leam șepte anĭ, adekă dela 1. Noembr. 178⅝ până 31. Oct. 1792, sokotim kotercheĭl acestora tot într'o sumă ši din acheasta skoatem o sumă mijlochie kalkulată ne kâte un an. Din bilanţul fiekărŭ astfelĭŭ se vede kă: Din pro-

вінчіле ерезітаре австріаче с'аѣ адѣс ла Трансілванія тѣрѣ це фіе-каре ан ла преџѣ de 723,161 ф. іар din провінціile стреine 584,832 фл., ла сѣмъ 1,307,993 фл. Ла контръ din Трансілванія се скоасеръ тѣрѣ ші фавріkате пестe ан de 819,656 ф., скоцънд еспортація din імпортаціе, ретънет пъгъваші de 488,337 ф., ла пагъва ачеаста се маі пот адъога ші преџѣріle ачелор тѣрѣ, пе каре ле трагет din Бѣлгарія; dар неавънd протокоале de вѣмі, ле пъвет пѣмаі пе петеріте ла ѣн преџѣ преа ѣшор de 150,000 ф.; адаогъ ла ачеста такса пасквадіеі пе карea оіерій ші економій поштрій о плътеск ла Валахіа, Молдавіа ші Бѣлгарія чел пѣџін ла 200,000 ф. Din ачестea артеазъ, къ патріа перdѣ вапі пѣмъраџі пе тот анѣл 838,337 ф. Сѣмъ ліпсрікошатъ, карea пе цара поастръ о апропіе din ан ла ан ла съръчіе тот маі маре. Ліпса ачеаста пъпъ ачі се копері сарешкѣт сінгър пріп кълтура монтанистікъ ші пріп тіпъріреа монеделор, кѣ каре се фаче о чіркъладіе ла царъ ка de 650,000 фр. пе ан, се маі вінде din Трансілванія ші саре ла Бѣлгарія ка de 250,000 фр.

Астфелій ста вілапцѣл ценерал de котерчѣл патрієі поастре пе ла анії 1785—1795.

De ачі аполо депутаціea лші dede пъ[illegible]реа асвпра осевітелор тълъфъптърі каре се афлъ сав каре ар требві съ ліпфлоріаскъ ла Трансілванія, кѣм: вѣмъкъріile, тортъріле ші џесътъра de кълепъ ші de ін, картопърії, фъпърії, пъпъръріі, кълтура тътъсеі, страіеле, пълърії, фавріче de вѣпсіт. феръріі ші летпърії фелівріте, стіклърії, васе de пътънт, зъхар, търѣ de лѣкс.

(Ва вртa.)

АѢСТРІА.

Віена, 3. Маіѣ. Пе дрѣтъл de фер dела Віена спре Глогніц с'аѣ тъмплат о непорочіре. О тръсъръ кѣ аѣър (de каре кѣм се щіе сънт ліпіте маі тълте каръ кѣ кълъторі ші кѣ тѣрѣ) тъпѣ кѣ пътере кътплітъ, ла кът роателе сърір din вагашъл de шіпъ; кондѣкторъл прітарій рътасе морт ла ачел тіпът, алці доі търіръ ла вртътоареа поапте, алці треі іаръші се вътъмаръ фоарте греѣ, алці скъпаръ кѣ лоівтърі маі вшоаре.

МОЛДАВІА.

† Іаші, 23. Апр. Ері сосі ла капітала полостръ D. Теодороф гѣвернаторъл Бесарабіеі, ансоціт de директорѣл карантінеі редікате de пе малъл Прътълві; ші ландатъ дѣпъ лптълніре кѣ М. Са Domнъл плекъ лпапоі. Пріп вртаре пѣмаі кътева óре зъвові ла капіталъ ші алте кътева ла тошіа Стъпка, кънде пропріетарѣл D. N. Росеті прегъті dinadinc о соарее. Не фолосім de ачест прілеж а спѣне кѣ D. Росеті есте вѣпѣ діатре челе лптъі персоане ла ної кѣ фрътосѣл топ de соціетате, ші каре пѣ ласъ съ треакъ Прътълвре ѣн стреin de дістінкціе фъръ съ'л сърбъторească.

— D. Коцебѣе консълѣл Рѣсіеі токтаі пе ла лпкеіереа лѣпеі кърътоаре съ зіче кѣ есте съ се лптоаркъ din кълъторіа че аѣ лптрепрінс ла Бѣкрещі.

Chronică.

Рѣсіа. (Щірі вените пріп Königsberg) Ѣп поѣ вкас ал лмпъратълві порвпчеще тътърор евреілор din Рѣсіа, ка съ лапеде портълор чел полон-евреєск ші съ лмвраче портъл рѣсеск національ. Пъпъ ла а. 1850 ле есте ертат а скімва портъл, саѣ ал пъстра плътінd о такъ хотърътъ de гѣвернаторъл. Dѣпъ лмплінірea ачестві термін пѣ маі аре лок такса de ръскътпъраре, чі вкасъл се пѣне ла лѣкраре деплінъ. Фетеіле жідане лпкъ сънт сѣвсе ла ачea тъсъръ. Евреіі din цінътріле Віена, Одеса ші Бердічов с'аѣ ші сѣвсе ла вкас. (Königsberger Ztg.).

Се паре къ ші молдовенії вор пѣне ла лѣкраре тот асетепea тъсъръ; чел пѣџін пе ла граніцъ се сѣпъ астфелій.

Гречіа. Патрас, 20. Апр. Ла мінътъл ачеста се прімі щірea (dela Місолѣнгі, къ лптре Патрас ші Драгоместре с'ар фі арътат о корабіе de піраці; дечі се ші тримісеръ ла вртъї васеле армате кѣ тѣнърі. Тот спре Місолѣнгі дъдъръ ла вртa впеі вапde хоцещі фоарте пѣтъроасе, de карea се зіче къ авea плапкрі фоарте врѣте. (Taz. впів.)

Прѣсіа. Берліп, 28. Апр. Атвеле газете din Берліп адѣк о щіре десспре о лнчеркаре de a оторл пе кѣпоскътъл преот Черскі, каре с'аѣ десвінат de кътръ вісеріка р. католікъ. Кълъторіnd dela Бромверг спре Dанціг ла ажѣнсе о естафетъ кѣпріпзътоаре, къ поліція dela Dанціг ар фі dат ла вртa впеі от тіпър, каре хотърѣсе а оторл пе Черскі ла тіпътъл адвпъреі ла вісерікъ. Поліція п'аѣ пътът пѣне тъна пе вчігаш, ар лпсъ о акъратъ дескріере a персоапеі лві, ла кът Черскі се ва пътea фері de dънсъл. — Ла Скърдіево о чеатъ de оамені лпкърсе асвпра касеі сокрілор лві Черскі ші треі чеасврі о вотвардаръ кѣ петрій кѣ скоп къ вор пътea анѣка кіар пе Черскі, dар ел о тълсе ла фвгъ de тіпъріѣ.

Газета de стат прѣсіапъ пѣблікѣ ѣп артікол — кѣм се поате сокоті — семіофічіал асвпра комплотълві din Сілезіа. Комісіа орѣндвітъ пептрѣ черчетареа ачелвіаш дескопері, кѣ ла цінътъл пѣміт Хіршверг с'ар фі лпчіпс ла адевър ѣп феліѣ de конспіраціе, а кърей тъдъларі авврѣ de скоп a ръстърна тоате релъџіile соціале ші патріотіче пріп ревелії ші пріп вчідері, a щерце тоатѣ осевіреа de дрептърі ші a лмпърці аверіле челор богаці de o потрівъ ла тоці. Ѣп докѣмент че с'аѣ афлат ла маі тълте есемпларе кѣпріndea пѣнтъріle ші кондіціile комплотълві. Din фрънтаціі комплотълві пóѣ інші се афлъ ла пріпсоаре ші 6 din еі аѣ ші търтъріт скопъл лор кріміпал, парте маре din еі сънт оамені din пласеле маі апѣсе. Че певѣпіе!

Італіа. Рома, 26. Апр. Ієрі теарсе de аічі ѣп алт кѣріер ал солієі рѣсещі ла Ст. Петерсвѣрг; се спѣне, къ ачелаш кѣпріnde ретъстърі фоарте серіоасе din партеа скаѣ-

пълві папій ăn каѳса клерълві romano-католік din Рѳсіа. (Faz. Sпів.)

Франца. Паріс, 2. Маіѳ. Рецеле Ăѕd. Філіп аре zioa пъмълві съѳ. Клерѳл, корпѳл diплomатік, катереле шчл. аверъ обічпѳітеле аѕdiinце de гратѵлаціе. Ăn тімпѳл ачеста, кънd мълтора ле плаче а ведеа ăn Франца патра перелецеі ші а атеістѵлві, іаѳ кѳвінтеле рецелві zice пентрѳ релеце: „Воі щіщі, къ чea dінтъіе a mea dopінцъ есте, ка релецеа съ фіе ăмпрецівратъ de тоатъ реверінца че і се кѳвіне. Ачеаста е dopінца рецілор ші інтересѵл оmenімеі.“

Ăn 2. Маіѳ се dесkісе ăn катера депѳтаціlор десватереа асѳпра кълѵгърілор ші маі де апроапе асѳпра іесѳіцілор. Мінціле тътърор ера прегътіте ші ănкордате асѳпра ачестеі десватері атът de інтересанте, жърналеле прегътіръ не пѳвліk ăn фелібрі de кінѳрі пѳвлікъnd десломірі історіче despre чінѳл іесѳіцілор вѳне ші реле. D. Тhіers се ѳркѣ маі ънтеіѳ не амвоn; ăn салъ domnіa чea маі адънкъ тъчере, de ші галеріile ера ănгесѳіте de оameні. Nѳмітѵл оратор dекларѣ ăndатъ ла ănчепът, къ скопѵл съѳ пъ есте a атінце не гѳверn din прічіna іесѳіцілор, пентрѳ къ ачі пъ е ворbъ de лъпъ, чі de o даторінцъ греа ші серіоасъ, кънді адекъ дъпѳѵл аре чел маі кърат респект къtръ ănпалта релецe a патрієі, dар ші пентрѳ dрептъріле статѵлві. Ла доъ ăntребърі се чере респѳнс: фапте ші леџі. Кънd кълъгърії іесѳіці ăші ѳкъкръ інтраре ăn Франца кѳ прілежѵл рестаѵрацієі (1815 dъпъ Nаполеоn), петречереа лор аічі фѳ тъінѳіт маі мълт тімп; маі ла ѳрмъ адевърѵл єші ла лъмінъ ші васеле (монастіріле) ѳnde петречеаѳ се десконеріръ. De атънчі еі пѳ ănчетаръ а се лъџі ші маі въртос ăn анії din ѳрмъ се мълџіръ фоарте. Дъпшіі аѳ пъпъ акът ăn Франца 27 касе. Дечі пъререа лві Тіерс есте, къ іесѳіцій ка партікълярі пот петрече ăn Франца фъръ вътъмаре, dар пѳ ші ăn соџіетате ăn кінѳвіѳ, пентрѳ къ ачеаста пѳ о еартъ леџіле, ашезъмінтеле ші інтереселе патрієі шчл. шчл. D. Тіерс ворbі мълтішор, dар алџій ші маі мълт ші маі аспрѳ, іар алџій ешіръ ка апъръторі. Ноате фі къ не вом маі ăntоарче ла ачесте десватері.

Алџір, 25. Апр. О інсърекціе іате ші пъџін ащептатъ се ănчінсе ла марџініле Алџірълві кът се крede ка сігѳр, organizатъ тот de Ănd ел Кader, каре din ънгібріле Марокълві пѳ ănчеатъ а маневрa. Ăn цінътѵл Dахара се скълъ ѳn шеріф фанатік анѳме Мохamed-бен Ăвdаллах кѳ врео 400 недестраші ші 200 къларещі ші dестінсе стеагѵл ръсвоіълві сфънт асѳпра франџозілор. Ăкъзаторіі de прін прецізр амеџіді de проклаmаціile фанатіче, се лъвъръ dинъ шеріф. Франџозіі се скълъръ іате, колонелѵл Сг. Аrnaud комandантѵл ачелъ цінът се лъ ăn ѳрта аравълві, ăл ажѳнсе, dъdѳ кѳ ѳл пепт, ăї ѳчісе 60 оameні ші ăл пѳсе ла фѣгъ. Ăn 20. Апр. о алтъ dеспърцітъръ мікъ de осташі франџозі фѳ атакатъ de 200 кавілі, ăn кът фѳ сілітъ a се ретраџе. Ва съ зікъ кѳ аравіі терце кат ка ші кѳ черкесіі. Кѳ тоате ачестеа рецеле Францеі есте хотърът a деклара Алџірѵл de віце-регат ші a тріміте аколо, ка віце-рецe пе вънл din фіі съі. (Faz. Sпів.)

Рекламаціа*) епітропіеі ănвъцътърілор пъвліче ăn Молдова асѳпра егѳменілор мънъст. сф. трії-ерархі, ănфъцошатъ dінаnвълві domneск de референdарівл Г. Асакі, векілвл епітропіеі ăn Маіѳ 1839 . . . ăn прічінї кѳвіоасе . . . Фіекаре крещін аре вое съ ăndemne саѳ съ арате пе орънdвіщіі епітропі, въzънdъ къ се лепевеск ăntрѳ ămпліпіре de асемінe мошеніре саѳ легатърі. Кодіка політіk. Партеа II., Кап 11. § 845.

Ферічітвл ăntрѳ поменіре Domnвл Васіліе ВВ. пре кареле пентрѳ мърімеа вънъцілор ревърсате ăn тімпвл Domnієі сале de 20 анї пеste ачеастъ царъ a Молдовеі, фіекаре молdован есте dатор a'л чінсті ăntрѳ a са адѣчере аміпte ка пре ѳn пърінte ачестві пъмънт, щінd къ тоате вънъцъіле, тоате авуціile ші тоатъ слава отвлві de пе аст лъме, фіе кът de маре ші ănалтъ, се стънг одатъ кѳ моартea лві, dакъ прін фапте вѳне, прін меріте пентрѳ патріе, прін жъртфірі пентрѳ вінеле обшеск, ші прін пъзіреа дрептъцеі пѳ'ші ва фаче пъмеле съѳ петвріторіѳ. Поменіта Domn, пе лънгъ алтеле але сале фачері de вінe, аѳ ănфііпцат ші школе пъвліче ăn капіталa прінціпатълві пентрѳ лъмінареа ші обшеска фолос a фіілор патріеі, ănzестрънdвле ші кѳ ăndестъл авере ăn мошіі ші алте венітврі пентрѳ траініка еі фіінцъ, ănкредінцънdвле епітропіеі ші пъртъреі de гріжъ a монастіреі сф. Треі-Ерархі, ănфіінцатъ ші ănzестратъ тот de ачелаш Domn, крезънd къ егѳменіі, ка пъріпді сѳфлетещі аі фіілор вісерічеі лві Хс. маі кѳ dърере de кът чеі міреаі, се вор ănгріжі de a се ѳрта ăntокмаі челе орънdвіте атът пентрѳ школъ, кът ші пентрѳ алте фачері de вінe.

Ачесте школе аѳ авът a лор фіінцъ прін оптзечі анї пъпъ ăn епоха Domnвлві Міхаі Раковіцъ ВВ. 1724, кънd міствіndъсъ de флакъра фокълві, ачіі dзпъ време егѳменіі a монастіреі, ка ніще епітропі ănсърчінаці кѳ цінереа школалеі de кътръ Ферічітвл ăntрѳ поменіре ктіторѣ, пѳ пътаі къ пѳ саѳ ănгріжіт a рестаторнічі ачел ашезъмънт de ămвъцътъръ, ші прін ачеаста не de о парте a ămпліні ănалтвл скоп ал ктіторвлві, іар не de алта епітропічеаска ші ачеа кътръ стат ші кътръ ктіторвл фъкъторівл de вінe, a лор даторіе, кѳ пънереа ăn лъкраре a воінцеі тестаментарвлві: dар лъсънd a апѳне de не фапа пъмънтвлві кѳ тотвл поменіреа ачелві мънътвіторіѳ ашезъмънт, тот-одатъ аѳ трас ші траг пъпъ акът венітвл школалеі Васіліене ăn фолосвл партікълярік, цінънd аскѳнсе ші фѳndаментале докvментърі каре

*) Ла ноптіреа маі мълтора репродъчет ші ноачі о парте din ачест процес інтересант пентрѳ молdовені, dар ноате ші пентрѳ алцій. Р.

сълат дрептъцї але обицеї: дпсъ ферічітъл сѣфлет а дпфiинцъторълвї ктітор, пепътънd сѣфері о асемепеа фапт. din партеа мілвцілор сѣї, аѣ рвгат проніа а пѣ лъса съ се стънгъ ашезътънътъл съѣ прівіторіѣ кътръ вінеле патріеї сале ші а крецінътъцеї ші проніа асклтънd а лві дреапт рвгъчівне, аѣ воіт а дескопері маі дптъѣ актъл Domnълві Гіка ВВ. din 1765 Іѣліе 6 ші апоі актъл ктіторълві Domn дпфiинцъторъл скоалеї дела 1644, ші актъл Domnълві Георгіе Стефан din 7164 Апріліе 2, прін каре се аратъ фііпца ші zестреа скоалеї domneщї дпфiинцатъ де ферічітъл дртрѣ помеліре Domnъл Васіліе ВВ. ші анѣме: феределъ чел маре din Іашї кѣ локалъл скоалеї ші треї мошії, пентрѣ каре епітропіа дтвъцътърілор, ка вна къріа есте дпкредінцатъ окърмвіреа тътърор скоалелор, кънd егѣменії воіа съ деа афаръ пе тінерімеа пацієї, каре дѣпъ катастрофа анълві 1821, d'авіа се дпвредніче а інтра дп кърцітъл de първіре темплв ал дтвъцътърілор. дескіс дп монастіреа сф. Треї-Ерархі, дптімпінd пъра егѣменілор кѣ формалікъ рекламаціе асвпра zестреї скоалелор пвблічe, дптемеіате de Domnъл Васіліе, аѣ врмат жѣдеката дп чеа маі дпалтъ інстанціе ла анъл 1830 дпаінтеа обицещеї адвнърі а дівапърілор.

Ла ачеа жѣдекатъ, din докѣментърiле дтфъцошате de дпсвш егѣменъл сф. Треї-Ерархі (макар кѣ нічі атвнчеа пѣ аѣ воіт а дпфъцоша фѣndamentале докѣментърі) с'аѣ доведіт фііпца ші локалѣл скоалеї пвблічe, врзіт de Domnъл Васіліе ВВ. прекѣт ші din помеліт. маі сѣс акт а Domnълві Грігоріе Гіка се лътвреще.

Пентрѣ ачеea ші обицеаска адвнаре а дівапърілор, сѣв prezidenціа D-лві віце-prezident Мірковіч, кѣпоскънd недерателе дрептъцї а скоалеї пвблічe, дпфiинцате de ферічітъл дртрѣ помеліре Domnъл Васіліе ВВ. аѣ хотърът прін актъл еї din 14. Noembріе 1830, „а) а се лъа din стъпънірea монастіреї сф. Треї-Ерархі, феределъ ші мошіile Коповл, Трвшенії ші Адіѣdенії і Рекітенії, пефiind дпкѣ ешіт ла лътінѣ актъл фѣndamental ші а се da дп стъпънірea скоалеї пвблічe сѣв пвртарea de грінжь а епітропієї, дънd в) тотодатъ скоалеї паціонале пержшлвітѣ дрептате а'ші чере сокотеле de венітърі дела времеа дпzестъреї скоалеї Васіліене ші пънъ астъзі."

Ачеастъ епітропіе пѣ есте нічі какѣт ла дпdоіалъ, къ іѣвіторъл de дрептате дівап domneск: кѣпоскънd дрептъціле патріеї ші темелічіле резоане правілічещі а хотъръреї обицескълві дівап din 1836, врмат дптрѣ ачеастъ прічінъ, прін капалъл кѣвеніт пѣ ва адвче дптрѣ дмплініре дрептъціле че аѣ кълцігат скоалеле, прін актъл адвнъреї, ші кѣ нъмаі пентрѣ ачест сфършіт есте кематъ епітропіа, ші пентрѣ а і се кълціга дела егѣменї актъл дѣнвіреї Domnълві Васіліе, че прін ачеа хотърърре с'аѣ дпdаторат сѣл адвкъ din каре есте сігърѣ епітропіа, къ се вор дескопері ші алте фолоосрі а скоалеї тъгъдвіте прекѣт аѣ фост ші ачесте, лъънd маі алес чінстітъл дівап дп прівіре, къ егѣменії монастіреї сф. Треї-Ерархі деапърреа аѣ фъціт ші пънъ астъзі се фереск de дмфъцошареа фѣndamentалелор докѣментърі, прівіторе кътръ скоала Васіліанъ, прекѣт ла жѣдеката че аѣ авът егѣменъл монастіреї кѣ D. спат. Мілв. анъл 1837, пентрѣ мошіile Рекітенії, Тъмъшенії ші Івганії (претendate астъзі de скоалъ) пѣ аѣ воіт съ дмфъцошезъ актъл дънвіреї Domnълві Васіліе, din каре с'ар фі пътът дескопері дрептъціле скоалеї, дар дпdocindъ'л, аѣ арътат нъмаі вна din хрісоавеле Domnълві Георгіе Стефан, врмъторіѣ Domnълві Васіліе, кът пре чел прівітор ла скоала Васіліанъ, de ші л'аѣ дмфъцошат атвнчеа дп дівап, недцелегънdъ'л фііпd скріс дп лімва славеанъ, дпdатъ че л'аѣ дпцелес кѣпірінzънd деспре скоалъ, л'аѣ трас дпапої дмпревнъ кѣ ал ктіторълві, се дпцелеце кѣ пѣ пентрѣ алт сфършіт, de кът пентрѣ ка съ пѣ іасъ ла івалъ дрептъціле скоалеї дптвпекате de дѣнші de атъща апї. Асемепеа ла 1830, кетънd егѣменъл монастіреї пе епітропіе дп жѣдекатъ пентрѣ скоала дптемеіатъ de Domnъл Васіліе, ші анѣме пентрѣ локѣл вnde аѣ фост zidіт'о ферічітъл Domnѣ, обицеаска адвнаре а дівапърілор лецівіт ші дпцелепт аѣ черът дела партеа жълвіторе довезі де апъраре дмпротіва актълві Domnълві Грігоріе Гіка; доведіторіѣ дрептъцілор скоалеї, дар атът атвнчеа прекѣт ші акѣма, пѣ аѣ скос актъл дънвіреї кtіторълві кѣпірінzъторіѣ de локѣл, zidіреа ші дпzестрареа ачестор скóле, чі дпdocънd не ачела, аѣ дмфъцошат нъмаі хрісовъл Domnълві Іліеш din 7174 ші а Domnълві Антоніе Росет din 7184, врмъторіѣ дѣнъ Domnъл Васіліе, din каре ле тотъші с'аѣ доведіт, кѣ кѣ адевърат Domnъл Васіліе аѣ zidіт ші аѣ дпzестрат ачесте скоале пвблічe, дънdале сѣв епітропіа монастіреї, невръnd егѣменъл а дпцелеце, кѣ токмаі асемепеа ферірі ші дпdocірі а ачелор актърі ктіторещі дї въдеск віновъція, къ дакъ п'ар зіче ктіторъл дп ачеле актърі съ се съвършаскъ асемепеа фачері de вine, даторіеї фіреші, че ащеапть търма лві Хс. дела ніще асемепеа монастірі дпzестрате de патріоці, de че ар фі съ се театъ егѣменії, ка фърѣ сфіалъ съ ле дмфъцошезе? къчі патърал нъмаі віноватъл се аскънde dinaінтеа дрептъцеї.

(Ва врма.)

ДНЦІНЦІАРЕ.

О мошіе петешаскъ ла Сотіор (дп Съкѣіме) кѣ о кърте zidіть din ноѣ ші фórte комодъ дмпревнъ кѣ алте дпкъперї ші вінале економіче кѣ семънътърі de 190 гълете, семінці de чеде маі вне, се даѣ дп арендъ дела Ст. Георгіе пе маі мълці апі. Дптребаре маі de апроапе се поате фаче ла едіторъл саѣ ла редакціе.

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR: IOAN ГЪТТ.